

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lotsningslag och till en lag som har samband med den

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lotsningslag genom vilken den gällande lotsningslagen upphävs och ersätts. Dessutom föreslås det ändringar i lagen om verkställighet av böter.

Genom propositionen genomförs målet i regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering om att garantera en hög kompetensnivå och tillräcklig yrkeskunskap i alla havsområden. De föreslagna ändringarna förbättrar sjösäkerheten genom att de mer detaljerat, konsekvent och rättvist reglerar lotsplikten och grunderna för befrielse från den. Det föreslås att alla minst 50 meter långa fartyg inom de lotspliktiga områdena i Finland i princip ska vara skyldiga att anlita lots, om inte deras besättningar har behövliga persontillstånd som befriar från lotsplikt eller om de inte omfattas av någon annan grund för undantag. Gränsen för lotsplikt i huvudfarlederna för handelssjöfart ska enligt förslaget bestämmas genom föreskrift av Transport- och kommunikationsverket.

I jämförelse med den gällande lotsningslagen främjas sjösäkerheten genom att aktörerna förutsätts besitta kunnande som visas på ett mer kvalitativt sätt än för närvarande. De nuvarande linjelotsbrev och dispenserna ersätts med farleds- och områdesspecifika PEC-certifikat som befriar från lotsplikt. Examina ska enligt förslaget avläggas inför en erfaren lots eller PEC-certifikatinnehavare som har det persontillstånd som krävs för uppgiften som examinator.

Genom reformen preciseras lotsningsbolagets rätt att vägra tillhandahålla lotsningstjänster eller avbryta lotsningsverksamhet. I lagen föreskrivs också om nya skyldigheter för lotsningsbolaget. Dessa hänför sig till tillhandahållandet av lotsningstjänster, bolagets beredskap för exceptionella situationer och verksamhetens nationella säkerhet. I propositionen preciseras lotsarnas skyldighet att vägra tillhandahålla lotsningstjänster när inledandet av lotsningen eller en fortsatt lotsning uppenbarligen skulle äventyra sjösäkerheten.

Det föreslås mer exakta påföljdsförfaranden än i den gällande lotsningslagen. Bestämmelserna om lotsarnas och lotsningsbolagets tjänsteansvar preciseras. Som ett helt nytt verktyg för ingripande i felaktigt förfarande ges Transport- och kommunikationsverket möjlighet att påföra en påföljdsavgift, vars verkställighet enligt förslaget regleras i lagen om verkställighet av böter.

I förslaget till lotsningslag ingår en bestämmelse om grunderna för ersättning till lotsningsbolaget för inkomstförlust som beror på nedsatt pris per enhet. Bestämmelsen tryggar upprätthållandet av lotsningsverksamheten i Saima kanal och Saimens vattenområde även i undantagssituationer.

Den föreslagna lotsningslagen reglerar också bemyndiganden att utfärda förordningar för att säkerställa beredskapen inför exceptionella situationer.

Det föreslås att bestämmelserna i förordningen om östersjölotsar tas in i lotsningslagen. Samtidigt förtydligas och preciseras bestämmelserna om östersjölotsar så att de svarar på dagens behov.

Lagarna avses träda i kraft den 1 juni 2023.

Lag

Lotsningslag

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja sjösäkerheten och kunskaperna i farledsnavigation och att förebygga miljöolägenheter som fartygsstrafiken kan orsaka.

Syftet med lagen är dessutom att föreskriva om skyldigheten att anlita lots, om lotsens uppgifter och ansvar och om lotsningsbolagets rättigheter och skyldigheter.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

- 1) *fartyg* farkoster som har kontakt med vattnet och som är avsedda för färd på vatten,
- 2) *fartygskombination* en kombination som består av ett fartyg utan eget framdrivningsmaskineri och ett till fartyget kopplat skjutbogserande, maskindrivet fartyg, om fartygens utformning och kopplingssystem är sådana att fartygskombinationen kan operera som ett fartyg,
- 3) *agent* en person med befogenhet eller tillstånd att lämna uppgifter i trafikidkarens namn,
- 4) *assistansbegränsning I C* en begränsning enligt vilken isbrytarassistans för framfart i farleden endast ges fartyg med en viss minsta dödvikt som hör till minst isklass I C enligt lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans (1121/2005),
- 5) *fjärrlotsning* verksamhet där lotsen lotsar fartyget annanstans än ombord på det lotsade fartyget,
- 6) *bogserkombination* en helhet som består av minst två enheter varav en enhet har ett fartyg med eget framdrivningsmaskineri och som inte är en sådan fartygskombination som avses i 2 punkten,
- 7) *IMDG-koden* den kod som anges i kapitel VII del A regel 1 i bilagan till SOLAS-konventionen och som innehåller bestämmelser om transport av farliga ämnen som styckegods på fartyg,
- 8) *Östersjön* den egentliga Östersjön, Bottniska viken och Finska viken samt inloppet till Östersjön vars gräns är Skagens breddgrad 57°44,8' N i Skagerrak, inklusive de inre territorialvatten som staterna i området meddelat,
- 9) *östersjölotsning* verksamhet där en person med östersjölotsningscertifikat agerar som nautisk rådgivare i Östersjöområdet utanför Finlands eller de andra Östersjöstaternas nationella lotsningsområden,
- 10) *redare* den som äger eller hyr hela fartyget och som ensam eller tillsammans med andra personer utövar faktisk beslutanderätt i fartygssäkerhetsfrågor,
- 11) *fartygssimulator* en av ett internationellt klassificeringssällskap godkänd simulatoranläggning enligt regel A-I/12 i STCW-konventionen,
- 12) *lotsning* verksamhet i anslutning till manövrering av fartyg, då lotsen är befälhavarens rådgivare samt sakkunnig i fråga om vattenområden och sjöfart, dock inte östersjölotsning,
- 13) *lotsningsområde* ett avgränsat vattenområde som definieras i lotsningsbolagets drifhandbok,
- 14) *lotsningstjänster* verksamhet inom de lotspliktiga områdena i Finland och i den arrenderade delen av Saima kanal för att enligt uppdrag tillhandahålla ett fartyg lotsning eller relaterade beställnings- och transporttjänster,
- 15) *lotsningsbolaget* ett aktiebolag som bildats genom lagen om ombildning av Lotsverket till aktiebolag (1008/2010),
- 16) *lots* en person som Transport- och kommunikationsverket genom beviljande av lotsningscertifikat har godkänt för verksamhet som lots i finskt vattenområde och i den nedan definierade arrenderade delen av Saima kanal,
- 17) *lotspliktigt område* ett område där fartyg måste iaktta bestämmelserna om lotsplikt i Finland,

- 18) *lotspliktslinje* ett sådant ställe i en VTS-farled där kommandobryggan på ett lotspliktigt fartyg senast ska vara bemannad med en lotsande lots eller med innehavare av befrielse från lotsplikt enligt bestämmelserna i denna lag,
- 19) *lotsplats* en i sjökortet utprickad plats där lotsen ska embarkera fartyget, antingen i närheten av platsen eller i området mellan platsen och lotspliktslinjen,
- 20) *MARPOL-konventionen* den internationella konventionen av år 1973 till förhindrande av förorening från fartyg och protokollet av år 1978 till konventionen (FördrS 51/1983) och senare gjorda ändringar i det,
- 21) *sjökaptensbrev* behörighetsbrev för sjökaptten enligt regel II/2 i STCW-konventionen,
- 22) *sjötjänst* ändamålsenlig tjänstgöring inom besättningen på ett fartyg där 30 dagar ombord motsvarar en månad,
- 23) *gods i bulk som är skadligt för den marina miljön* oljor enligt bilaga I till MARPOL-konventionen och andra kolväten som till sina egenskaper är jämförbara med dessa när de transporteras i bulk, flytande gods i bulk som hör till klasserna X, Y eller Z i bilaga II till MARPOL-konventionen, ämnen i bulk som är skadliga för den marina miljön (HME-ämnena) enligt bilaga V till MARPOL-konventionen, farligt gods i fast form i bulk sådant det definieras i kapitel VII del A-1 regel 7 i bilagan till SOLAS-konventionen samt blandningar som innehåller ovannämnda ämnen,
- 24) *PEC-certifikat* ett av Transport- och kommunikationsverket beviljat persontillstånd av vilket framgår innehavarens farleds- eller områdesspecifika befrielser från lotsplikt,
- 25) *eskortbogseringsutbildning* sådan utbildning på ett fartyg eller i en fartygssimulator som inkluderar träning i den verksamhet som avses nedan i 26 punkten,
- 26) *eskortbogsering* assistans vid manövrering av ett handelsfartyg i farleder utanför hamnområdet med en för verksamheten lämplig bogserbåt som är kopplad till det fartyg som assisteras,
- 27) *Saima kanal* kanalområdet mellan Brusnitjnoje sluss nedre hamn i den arrenderade delen av Saima kanal och Mälkiä sluss övre hamn på finskt territorium,
- 28) *Saimens vattenområde* det sjöområde bestående av flera sjöar vilket omfattar de lotspliktiga farlederna i Saimen, med undantag av Saima kanal,
- 29) *den arrenderade delen av Saima kanal* det område som berörs av fördraget mellan republiken Finland och Ryska federationen om utarrendering av den del av Saima kanal som tillhör Ryssland och av det därtill hörande området till republiken Finland samt om fartygstrafiken genom Saima kanal (FördrS 8/2012),
- 30) *SOLAS-konventionen* 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (FördrS 11/1981) och senare gjorda ändringar i den,
- 31) *STCW-konventionen* 1978 års konvention angående normer för sjöfolks utbildning, certifiering och vakthållning (FördrS 22/1984) och senare gjorda ändringar i den,
- 32) *tillfällig lotspliktslinje* ett sådant ställe i en VTS-farled som Transport- och kommunikationsverket godkänt som tillfällig lotspliktslinje och där kommandobryggan på ett lotspliktigt fartyg senast ska vara bemannad med en lotsande lots eller med innehavare av befrielse från lotsplikt enligt bestämmelserna i denna lag,
- 33) *tillfällig lotsplats* en plats, som inte är en lotsplats, där lotsen ska embarkera fartyget och som Transport- och kommunikationsverket godkänt som tillfällig lotsplats,
- 34) *statsfartyg* örlogs-, gränsbevaknings-, polis- och tullfartyg samt fartyg som i annan än handelssjöfart huvudsakligen används för statliga ändamål,
- 35) *VTS* ett sådant system och sådan verksamhet för övervakning och ledning av fartygstrafiken som har beredskap att samverka med trafiken och reagera på föränderliga trafiksituationer,
- 36) *VTS-område* ett område som genom ett beslut om inrättande har fastställts som VTS-område och på vilket upprätthålls fartygstrafikservice; ett VTS-område kan delas in i delområden eller sektorer,
- 37) *VTS-central* en central där en VTS-tjänsteleverantör upprätthåller fartygstrafikservice,
- 38) *VTS-tjänsteleverantör* den som tillhandahåller fartygstrafikservice,
- 39) *VTS-farled* en allmän farled inom VTS-området som används av handelssjöfarten och där trafiken övervakas och leds av en VTS-central,
- 40) *olja* mineralolja i alla dess former, inklusive råolja, brännolja, oljeslam, oljeavfall och raffinerade produkter samt med dessa jämförbara andra kolväten.

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på fartygs lotsplikt, lotsning och den lotsningskompetens som förutsätts av fartyg i finskt vattenområde samt i den arrenderade delen av Saima kanal. Dessutom tillämpas lagen på det lotsningsbolag som tillhandahåller lotsningstjänster och på avläggandet av de examina som avses i denna lag.

Bestämmelserna om fartyg i denna lag tillämpas också på fartygskombinationer, om inte något annat föreskrivs separat.

2 kap.

Lotsplikt

4 §

Skyldighet att anlita lots

Utan hinder av det som föranleds av de internationella förpliktelser som är bindande för Finland är fartyg skyldiga att anlita lots när de rör sig i finskt vattenområde och den arrenderade delen av Saima kanal på det sätt som föreskrivs i denna lag eller i författningar eller föreskrifter som utfärdats med stöd av den.

Lotsplikt gäller, med undantag av bogserkombinationer, för fartyg med en längd av över 50 meter när dessa är i trafik i de lotspliktiga områdena i Finland, om inte något annat följer av den VTS-farledsspecifika gränsen för lotsplikt. Utan hinder av detta är fartyg som transporterar gods som avses i kapitel VII del D i SOLAS-konventionen och som innehåller bestrålat kärnbränsle, plutonium eller visst radioaktivt avfall och transporteras i enlighet med IMDG-koden, oavsett fartygets storlek, lotspliktiga i de lotspliktiga områdena i Finland.

Lotspliktiga i VTS-farleder är sådana fartyg vars last eller storlek i relation till den farled de använder utgör en ökad risk för sjösäkerheten, miljön eller människors hälsa och liv. Vid bedömning av fartygets och farledens risk beaktas fartygets längd, bredd och djupgående i relation till farledens egenskaper samt fartygslastens skadlighet eller farlighet.

Om ett fartyg anländer till ett lotspliktigt område i Finland längs en VTS-farled eller avser ansluta direkt till en sådan farled där den börjar, gäller lotsplikten först från den farledens lotspliktslinje. På motsvarande sätt när ett fartyg lämnar ett lotspliktigt område i Finland längs en VTS-farled eller dess tänkta förlängning upphör lotsplikten vid lotspliktslinjen i den VTS-farled som fartyget använder för att ta sig ut till havs.

Lotsplikten gäller inte

- 1) finska statsfartyg,
- 2) färjor som avses i 6 § i lagen om trafiksystem och landsvägar (503/2005) när de går i trafik som en del av en landsväg,
- 3) ryska fartyg när de enbart trafikerar den del av Saima kanal som hör till Ryssland, och
- 4) virkesflottning i Saimens vattenområde.

Transport- och kommunikationsverket kan av grundade säkerhets- eller miljöskyddsskäl besluta att en namngiven befälhavare eller ett visst fartyg måste anlita lots.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om gränserna för ett sådant lotspliktigt område som avses ovan i 3 mom. samt om bedömningen av den förhöjda risk som avses i 3 mom. och gränsen för lotsplikt samt lotspliktslinjen för enskilda farleder.

5 §

Befrielse från lotsplikt

Utan hinder av det som föreskrivs ovan i 4 § befrias från lotsplikt i finska farleder

- 1) fartyg vars kommandobrygga är bemannad med minst en person som ska övervaka åtgärder för manövrering och hantering av fartyget, som har ett PEC-certifikat med befrielse för den aktuella farleden och fartyget, och
 - a. vars transporterade gods i bulk som är skadligt för den marina miljön och ombordvarande brännolja eller andra kolväten sammanräknat inte överskrider 3 000 ton,
 - b. som transporterar högst 1 000 kubikmeter kondenserade gaser i bulk eller som bränsle avsett för användning ombord, ämnen som avses i 19 kap. i Internationella sjöfartsorganisationens kod för konstruktion och utrustning av fartyg som transporterar kondenserade gaser i bulk och därmed jämförbara gaser som transporteras i kondenserad form, eller
 - c. som transporterar högst 400 passagerare,
- 2) fartyg som under normala förhållanden eskortbogseras till och från en hamn, vars kommandobrygga är bemannad med minst två personer som har en i PEC-certifikatet antecknad befrielse från lotsplikt för fartyget och farleden i fråga och som ska övervaka åtgärderna för att manövrera och hantera fartyget och varav minst den ena förutom PEC-certifikat också har avlagt eskortbogseringsutbildning,

3) annat fartyg än sådana som avses i 1–2 punkten vars kommandobrygga är bemannad med minst två personer som har en i PEC-certifikatet antecknad befrielse från lotsplikt för fartyget och farleden i fråga och som ska övervaka åtgärderna för att manövrera och hantera fartyget, och

4) annat fartyg än sådana som avses i 1–2 punkten som fyller följande förutsättningar:

- a. fartyget trafikerar normalt farleden i fråga minst varje vecka,
- b. fartygets befälhavare har ett PEC-certifikat med befrielse för farleden och fartyget i fråga, och
- c. åtgärderna för att manövrera och hantera fartyget övervakas på kommandobryggan av minst två medlemmar i däcksbefälet, varav minst den ena har ett PEC-certifikat med befrielse för farleden och fartyget i fråga och den andra har erfarenhet av att manövrera fartyget från minst 10 resor i bägge riktningar i farleden.

Befrielse från lotsplikt kan dock inte beviljas ett fartyg med last av sådant gods som avses i kapitel VII del D i SOLAS-konventionen och som innehåller bestrålat kärnbränsle, plutonium eller visst radioaktivt avfall, vilket transporteras i enlighet med IMDG-koden.

En förutsättning för beviljandet av befrielse är dessutom att farledsdimensionerna är sådana att det är möjligt att navigera fartyget säkert i farleden.

Fartygets befälhavare eller dennes agent ska innan fartyget anlöper finskt vattenområde med hjälp av det elektroniska informationshanteringssystemet för sjöfarten eller på annat sätt meddela den berörda VTS-centralen om fartyget med stöd av 1 mom. inte anlitar lots. Till meddelandet ska fogas certifikatnumren för de innehavare av PEC-certifikat som på kommandobryggan deltar i eller övervakar åtgärderna för att manövrera och hantera fartyget.

6 §

Undantag från lotsplikt i hamnområde

Utan hinder av vad som i denna lag föreskrivs om lotsning kan Transport- och kommunikationsverket på ansökan bevilja hamnförvaltningen ett tillstånd med stöd av vilket en av hamnförvaltningen godkänd person kan utöva verksamhet i anslutning till manövrering av fartyg i hamnområdet, då personen fungerar som fartygsbefälhavarens rådgivare och som expert på vattenområdet och sjöfart. Tillstånd kan beviljas endast för verksamhet i anslutning till manövrering av fartyg inom det område som avses i ansökan där fartyget går mellan kaj- eller ankarplatser.

Om verksamheten inte äventyrar människoliv, egendom eller miljön och det är uppenbart onödigt eller orimligt komplicerat att iaktta bestämmelserna om lotsplikt, ska Transport- och kommunikationsverket bevilja fartyget det tillstånd som avses i 1 mom.

Tillståndet är i kraft tills vidare. Hamnförvaltningen ska ansöka om nytt tillstånd, om det görs väsentliga ändringar i det aktuella områdets hamnanläggningar.

Om den person enligt 1 mom. som av hamnförvaltningen godkänts för uppgiften inte hör till besättningen på det fartyg som flyttas i hamnområdet, tillämpas på hamnförvaltningen vad som nedan i denna lag föreskrivs om lotsningsbolagets ersättningsansvar och dess maximibelopp.

7 §

Annat undantag från lotsplikt

Om fartygssäkerheten och miljön inte äventyras och det är uppenbart onödigt eller orimligt komplicerat att iaktta bestämmelserna om lotsplikt, kan Transport- och kommunikationsverket på ansökan eller genom eget beslut bevilja fartyg eller fartygs befälhavare undantag från skyldigheten att anlita lots.

Transport- och kommunikationsverket kan bevilja undantag

- 1) på grund av särskilda väderleks- eller isförhållanden,
- 2) för genomförande av åtgärder för att bekämpa olje- eller kemikalieolyckor,
- 3) för genomförande av räddningsaktioner eller gränssäkerhetsuppdrag,
- 4) för skötsel av sådana isbrytningstjänster som avses i 10 a § i lagen om fartygs isklasser och isbrytningsassistans (1121/2005),
- 5) för ordnande av övningar i anslutning till myndighetssamarbete eller internationellt samarbete,
- 6) för ordnande av tävlingar,
- 7) för arbete på en hydroteknisk byggplats i farledsområdet eller inre territorialvatten,
- 8) för nedläggning av rör, kabel eller annat liknande i farledsområdet eller inre territorialvatten,
- 9) för forskningsverksamhet i ett visst vattenområde,

- 10) för trafik för tryggande av trafik- och transportservice som avses i 5 § i lagen om främjande av skärgårdens utveckling,
- 11) för trafik i ett namngivet och avgränsat område inom fartområde II i inrikes fart, eller
- 12) för annan motsvarande verksamhet.

När Transport- och kommunikationsverket fattar beslut om verksamhet enligt 2 mom. 5–12 punkten ska Transport- och kommunikationsverket höra lotsningsbolaget, Trafikledsverket, VTS-tjänsteleverantören och Finlands miljöcentral samt eventuella andra relevanta myndigheter och intressentgrupper. Transport- och kommunikationsverket kan i undantaget från lotsplikt ställa krav på fartygspersonalens kunskaper i lotsning enligt 7 kap.

Undantag som beviljas med stöd av 1 mom. är i kraft högst 6 månader efter att de beviljats. Undantag enligt 1 mom. 10 och 11 punkten får dock beviljas tills vidare.

Försvarmakten eller Gränsbevakningsväsendet kan befria ett sådant utländskt statsfartyg som deltar i utbildning, övning eller annat försvarssamarbete som Försvarmakten eller Gränsbevakningsväsendet är värd för eller som Försvarmakten eller Gränsbevakningsväsendet annars är värd för och som befinner sig i lotspliktigt område inom finskt vattenområde från lotsplikt. Ett sådant utländskt statsfartyg ska använda ett automatiskt identifieringssystem (AIS) i klass A avsett för professionellt bruk, om inte Försvarmakten eller Gränsbevakningsväsendet beviljar tillstånd att inte använda systemet. Försvarmakten och Gränsbevakningsväsendet ska omedelbart underrätta Transport- och kommunikationsverket samt VTS-tjänsteleverantören om befrielsen.

3 kap.

Lotsningsbolaget och lotsningstjänsterna

8 §

Rätt till lotsning

Lotsningstjänster får inte tillhandahållas av någon annan än lotsningsbolaget eller lotsning bedrivs av någon annan än en lots som är anställd hos lotsningsbolaget.

9 §

Skyldighet att tillhandahålla lotsningstjänster

Lotsningsbolaget ska tillhandahålla sådana lotsningstjänster som avses i denna lag i de områden där lots enligt 4 § ska anlitas.

Om det är uppenbart onödigt eller orimligt komplicerat att iaktta skyldigheten att tillhandahålla lotsningstjänster, kan Transport- och kommunikationsverket bevilja lotsningsbolaget undantag från skyldigheten.

Redaren för ett fartyg som anlitar lots är skyldig att betala lotsningsavgift i enlighet med vad som föreskrivs i denna lag.

Lotsningsbolaget ska säkerställa att lotsarna i anställning hos bolaget har sådana gällande lotsningscertifikat som de behöver i sina uppgifter.

Lotsningsbolaget ska säkerställa att det finns tillräckligt många examinatorer enligt 8 kap. i denna lag för att examina ska kunna ordnas smidigt.

10 §

Lotsningsavgift

För de lotsningstjänster som avses i denna lag tar lotsningsbolaget av de fartyg som ska lotsas ut en avgift som grundar sig på ett fast pris per enhet. Avgiften bestäms enligt det lotsade fartygets nettodräktighet och den verkliga lotsningssträckan.

I Saima kanal och Saimens vattenområde tas det ut en avgift som grundar sig på ett nedsatt pris per enhet. Det nedsatta priset per enhet är högst två tredjedelar av det ordinarie priset per enhet.

Lotsningsbolagets styrelse beslutar om priset per enhet, det nedsatta priset per enhet och prissättningen av eventuella övriga prestationer. De avgifter som lotsningsbolaget tar ut ska vara skäliga med beaktande av de kostnader som orsakats och en skälig intäkt.

Lotsningsbolaget ska hålla de priser per enhet och de nedsatta priser per enhet som tas ut samt de priser som tas ut för övriga prestationer och principerna för hur dessa bestäms offentligt tillgängliga. Dessutom ska eventuella prisnedsättningar och grunderna för dem hållas offentligt framlagda. Lotsningsbolaget ska med dem som anlitar lotsningstjänster hålla samråd om nivån på lotsningsavgifterna och vid behov om kvaliteten på den tjänst som tillhandahålls. Lotsningsbolaget ska för detta samråd lägga fram förslag till ändring av lotsningsavgifterna samt orsakerna till de föreslagna ändringarna senast tre månader innan ändringarna träder i kraft. De nya priserna kan träda i kraft tidigast sex månader efter ändringsmeddelandet.

11 §

Ersättning för nedsatt pris per enhet

Inkomstförluster som drabbar lotsningsbolaget på grund av det nedsatta priset per enhet ersätts delvis eller helt och hållet av det anslag som reserverats för ändamålet i statens budget i enlighet med kommunikationsministeriets beslut.

Betalningsrunden för ersättning för inkomstförluster är i fråga om lotsningar som genomförts till nedsatt pris per enhet skillnaden mellan det ordinarie och det nedsatta priset per enhet.

Om lotsningarna i Saima kanal och Saimens vattenområde minskar väsentligt i antal av orsaker som inte beror på lotsningsbolaget, kan kommunikationsministeriet genom sitt beslut ersätta lotsningsbolaget även för andra kostnader som uppkommit av att ordna och upprätthålla lotsningsverksamhet enligt skyldigheten att tillhandahålla tjänster.

I sitt beslut om understöd fastställer kommunikationsministeriet maximibeloppet för de understödsberättigande kostnaderna och statsunderstödet samt beräkningsgrunderna. De understödsberättigande kostnaderna räknas utan mervärdesskatt utifrån de rapporterade kostnaderna.

Lotsningsbolaget ska i sin bokföring specificera utgifter och inkomster av produktionen av tjänster enligt skyldigheten att tillhandahålla tjänster och av andra kommersiella tjänster.

12 §

Förhandsanmälan om lotsningsbehov

Fartygets befälhavare eller dennes agent ska göra en förhandsanmälan till lotsförmedlingen och den berörda VTS-centralen senast 24 timmar och 12 timmar före fartygets ankomst till lotsplatsen eller genast när det är möjligt. I samband med förhandsanmälan meddelas också fartygets uppskattade avgångstid från hamnen.

Fartygets befälhavare eller dennes agent ska göra en förhandsanmälan till lotsförmedlingen och den berörda VTS-centralen senast 12 timmar och 6 timmar före fartygets avgång från hamnen. Om det inte är möjligt att göra anmälan nattetid görs anmälan på kvällen och uppdateras genast på morgonen.

Om den på förhand anmälda avgångs- eller ankomsttiden ändras med mer än en timme, ska detta utan dröjsmål anmälas till lotsförmedlingen.

Anmälan enligt 1 och 2 mom. ska omfatta följande uppgifter så långt de är kända:

- 1) fartygets namn,
- 2) destinationshamn,
- 3) kajplats,
- 4) uppskattad ankomsttid till lotsplatsen eller avgångstid från hamnen,
- 5) anlöpande fartygs uppskattade avgångstid från hamnen,
- 6) tekniska brister som påverkar lotsningen,
- 7) fartygets djupgående när lotsningen inleds,
- 8) höjd över vattenytan,
- 9) eventuell bogseringsbeställning, och
- 10) övriga för lotsningens eller lotsens säkerhet väsentliga faktorer.

Om förhandsanmälan görs senare än 24 timmar och 12 timmar före ankomst till lotsplatsen enligt 1 mom., eller 12 timmar och 6 timmar före avgång från hamnen enligt 2 mom., är lotsningsbolaget inte skyldigt att tillhandahålla lotsningstjänster enligt det normala servicenivåmålet.

13 §

Drifthandbok

Lotsningsbolaget ska utarbeta och föra en drifthandbok som beskriver

- 1) tillhandahållandet av lotsningstjänster,
- 2) servicenivåmålet och relaterade förfaranden,

- 3) de förfaranden som säkerställer iakttagandet av de rättigheter och skyldigheter som i denna lag föreskrivs för lotsar,
 - 4) utbytet av information och samarbetet med VTS-tjänsteleverantören när det gäller lotsning, och
 - 5) åtgärder vid olyckor och i undantagsförhållanden.
- Drifthandboken ska lämnas till Transport- och kommunikationsverket för godkännande innan den tas i bruk och alltid när den har uppdaterats. Om de i 1 mom. angivna aspekterna har beskrivits i detalj, ska Transport- och kommunikationsverket godkänna drifthandboken. Vid behov kan verket innan det godkänner drifthandboken kräva att lotsningsbolaget kompletterar den till de delar punkterna i 1 mom. enligt verkets bedömning inte har beskrivits tillräckligt ingående.

14 §

Lotsningsbolagets rätt att vägra utföra lotsning

Lotsningsbolaget har rätt att vägra tillhandahålla lotsningstjänster eller att avbryta en lotsning av enskilda fartyg, i enskilda farleder eller i enskilda områden, om inledandet av lotsningen eller en fortsatt lotsning äventyrar säkerheten för lotsen, det fartyg som lotsas, de ombordvarande, den övriga sjötrafiken eller miljön.

Lotsningsbolaget har dessutom rätt att vägra tillhandahålla enskilda fartyg lotsningstjänster, om fartygets eller agentens skyldigheter med avseende på lotsningsavgiften har försumrats betydligt.

Lotsningsbolaget ska omedelbart meddela fartygets befälhavare om orsakerna till vägran eller avbrytandet samt meddela VTS-tjänsteleverantören och Transport- och kommunikationsverket om vägran eller om att lotsningsverksamheten avbryts.

15 §

Säkerhetsutredningsskyldighet som gäller personalen

Lotsningsbolaget ska kontrollera att en person som anställts hos bolaget är oförvitlig och tillförlitlig genom en sådan säkerhetsutredning eller ett sådant intyg över säkerhetsutredning som avses i säkerhetsutredningslagen (726/2014), om det är möjligt att enligt 19 § 1 mom. 1 eller 4 punkten i den lagen göra en säkerhetsutredning om personen. Som en del av säkerhetsutredningen utreds personens utländska bindningar, om utredningen görs för en sådan uppgift som avses i 19 § 1 mom. 1 punkten i säkerhetsutredningslagen.

Säkerhetsutredningen ska vara gjord innan personen ges åtkomst till sådan information som avses i 19 § 1 mom. 1 eller 4 punkten i säkerhetsutredningslagen eller innan personen deltar i sådan verksamhet som avses i de punkterna.

16 §

Beredskap

Lotsningsbolaget ska förbereda sig inför sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011) genom att delta i beredskapsplaneringen och förbereda verksamheten under undantagsförhållanden och i störningssituationer under normala förhållanden.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. ska lotsningsbolaget förbereda sig för att se till att verksamheten fortsätter så störningsfritt som möjligt även under undantagsförhållanden och i störningssituationer under normala förhållanden.

Utöver vad som föreskrivs i beredskapslagen om statsrådets, kommunikationsministeriets och Transport- och kommunikationsverkets befogenheter kan statsrådet genom förordning utfärda närmare bestämmelser om ordnandet av den beredskapsplanering som krävs för undantagsförhållanden och störningssituationer under normala förhållanden samt om upprättandet av beredskapsplanen och dess innehåll i detalj.

Dessutom kan Transport- och kommunikationsverket meddela mer detaljerade tekniska föreskrifter som gäller det detaljerade innehållet i och upprättandet av beredskapsplanen.

4 kap.

Ansvar och skyldigheter som gäller lotsningsverksamheten

17 §

Befälhavarens ansvar och skyldigheter

Fartygets befälhavare ansvarar för manövreringen av fartyget även då han eller hon följer lotsens manövreringsanvisningar.

Befälhavaren ska innan lotsningen inleds och under lotsningens gång meddela lotsen alla de uppgifter som är av betydelse med tanke på lotsningen.

18 §

Lotsens ansvar och skyldigheter

Lotsen ansvarar för lotsningen. Lotsen ska för fartygets befälhavare visa upp en lotsningsplan baserad på uppdaterade sjökort och förmedla andra uppgifter och anvisningar som behövs för att fartyget ska kunna framföras säkert samt övervaka de åtgärder i anslutning till manövreringen och hanteringen av fartyget som är av betydelse med tanke på säkerheten i fartygstrafiken och miljöskyddet.

Lotsen är skyldig att meddela VTS-tjänsteleverantören alla observationer av betydelse med tanke på sjöfarten, fartygets och de ombordvarandes säkerhet, miljöskyddet eller sjöövervakningen och tullkontrollen. Lotsen ska dessutom rapportera alla skador på det fartyg som lotsas eller skador som fartyget förorsakat samt på anmodan lämna tilläggsuppgifter om dem till myndigheterna.

19 §

Lotsningsbolagets och dess anställdas ansvar

Lotsningsbolaget är skyldigt att ersätta skador som förorsakats vid lotsningen, om de har orsakats uppsåtligt eller av grov vårdslöshet och med insikt att sådana skador sannolikt skulle uppkomma.

På lotsningsbolagets skadeståndsansvar tillämpas i övrigt sjölagen (674/1994) och skadeståndslagen (412/1974).

På en person som är anställd hos lotsningsbolaget tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar när personen utför sådana uppgifter som i denna lag läggs på lotsningsbolagets ansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

20 §

Högsta skadeståndsbelopp

Lotsningsbolagets ansvar för skador som uppstår vid lotsningen är högst 100 000 euro per skadefall.

Om det ansvarsbelopp som anges i 1 mom. inte räcker för att kompensera dem som är berättigade till skadestånd, fördelas ansvarsbeloppet i förhållande till storleken av deras fordringar.

21 §

Inledande och avslutande av lotsning

Lotsning inleds och avslutas på anmälan av lotsen till fartygets befälhavare. Vid lotsning till hamn ska lotsningen inledas senast vid lotspliktslinjen och avslutas när fartyget ankrat eller förtöjt vid en kaj. Vid lotsning från hamn ska lotsningen inledas när fartyget avgår från kajen eller ankarplatsen och avslutas tidigast när fartyget passerar lotspliktslinjen.

Lotsen ska meddela VTS-centralen den plats där lotsen embarkerar eller debarkerar fartyget samt inledandet och avslutandet av lotsningen.

22 §

Anlitande av två lotsar

Lotsningsbolaget ska bedöma behovet av att anlita två lotsar samt vid behov av vägande skäl för en lotsning ta in en andra lots, om det fartyg som lotsas transporterar över 400 passagerare eller den sammanräknade mängden för den marina miljön skadlig last som fartyget transporterar och brännolja eller andra kolväten ombord överskrider 3 000 ton. Lotsen har dessutom rätt att på en lotsning ta med sig ytterligare en lots, om det behövs av skäl som hänför sig till väder- eller isförhållandena eller navigeringen eller hanteringen av fartyget.

En person som utbildas till lots kan också tas med.

Om två lotsar ska anlitas vid lotsningen, ska fartygets befälhavare innan lotsningen inleds underrättas om vem av lotsarna som är ansvarig för lotsningen.

23 §

Vägran att utföra lotsning

Lotsen ska vägra utföra en lotsning eller avbryta en lotsning, om han eller hon märker att inledandet av lotsningen eller en fortsatt lotsning uppenbarligen skulle äventyra säkerheten för fartyget, de ombordvarande, den övriga sjötrafiken eller miljön och det inte är möjligt att anlita en bogserbåt eller bogsering inte väsentligt skulle förbättra säkerheten. Lotsen ska då omedelbart meddela fartygets befälhavare om orsakerna till vägran eller avbrytandet samt meddela VTS-tjänsteleverantören om vägran eller om att lotsningen avbryts.

Utän hinder av vad som föreskrivs i 1 mom. om lotsens skyldighet att vägra eller avbryta en lotsning ska lotsen i akuta nödsituationer assistera fartyget till en nödhavn.

5 kap

Fjärrlotsning

24 §

Tillståndsplikt för fjärrlotsning

Fjärrlotsning i finskt vattenområde och den arrenderade delen av Saima kanal kräver tillstånd av Transport- och kommunikationsverket.

Tillstånd till fjärrlotsning beviljas av Transport- och kommunikationsverket för viss tid. Tillståndet beviljas på ansökan av lotsningsbolaget för högst fem år och kan förnyas vid behov.

För beviljande av tillstånd till fjärrlotsning förutsätts att fjärrlotsningen som sådan eller tillsammans med andra verksamheter inte medför

- 1) fara för fartygstrafikens säkerhet,
- 2) olägenhet för miljön,
- 3) olägenhet för annan fartygstrafik.

25 §

Tillstånd till fjärrlotsning

I ansökan om tillstånd till fjärrlotsning ska beskrivas de metoder, den teknik och de handlingsmodeller som används i fjärrlotsningen, metoderna för att säkerställa säkerheten för miljön och fartygstrafiken samt riskhanteringen, de farleder eller delar av farleder där fjärrlotsning utförs, personalstyrkan vid fjärrlotsningen samt anges de personer som ansvarar för fjärrlotsningen.

I ansökan ska lämnas behövliga uppgifter om fjärrlotsningsverksamheten och dess konsekvenser samt om andra betydelsefulla omständigheter för att ansökan ska kunna bedömas. Transport- och kommunikationsverket kan begära utredningar i ärendet.

Transport- och kommunikationsverket beviljar tillstånd till fjärrlotsning, om verksamheten uppfyller kraven enligt denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare tekniska föreskrifter om ansökan om tillstånd, innehållet i ansökan samt om riskbedömningar, riskhantering och andra utredningar som krävs som en del av ansökan.

26 §

Villkor för fjärrlotsning

I ett tillstånd till fjärrlotsning ska bestämmas de farleder eller delar av farleder där fjärrlotsning är tillåten samt de fartyg som deltar i fjärrlotsningen. I tillståndet ska dessutom bestämmas var fjärrlotsningen inleds och avslutas.

I tillståndet kan det ställas

- 1) krav som främjar uppnåendet av de mål som anges i 1 §,
- 2) villkor som gäller de förfaranden, den information och den teknik som används vid fjärrlotsningen,
- 3) villkor för att säkerställa säkerheten vid fjärrlotsningen,
- 4) villkor som gäller skyldighet att rapportera till myndigheter och andra aktörer,

5) villkor som gäller tillsyn över och inspektioner av fjärrlotsningen,
6) geografiska begränsningar, och
7) begränsningar som anknyter till väderleks- och isförhållanden.
Verksamheterna enligt tillståndet ska ingå i lotsningsbolagets drifthandbok.
Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de villkor som ställs i tillståndet till fjärrlotsning.

27 §

Ändring av tillstånd till fjärrlotsning

Transport- och kommunikationsverket kan av grundad anledning på eget initiativ ändra ett tillstånd till fjärrlotsning eller dess villkor efter att ha hört lotsningsbolaget. Dessutom kan verket ändra tillståndet till fjärrlotsning eller dess villkor på ansökan av lotsningsbolaget. Tillståndshavaren ska ansöka om ändring av tillståndet, om avsikten är att ändra verksamheten väsentligt.

28 §

Väsentliga uppgifter om fjärrlotsning

Transport- och kommunikationsverket, Trafikledsverket, Meteorologiska institutet och VTS-tjänsteleverantören får trots sekretessbestämmelserna och företagshemlighet på begäran lämna ut sådana uppgifter om fjärrlotsning till lotsningsbolaget och andra aktörer som deltar i fjärrlotsning som är nödvändiga för skötseln av deras uppgifter enligt lag. Uppgifterna lämnas ut i realtid via ett gränssnitt eller på något annat sätt i elektronisk form. Uppgifter som avses i 24 § 1 mom. 10 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får dock inte lämnas ut.

Lotsningsbolaget, som bedriver fjärrlotsning, och andra aktörer som deltar i fjärrlotsningen ska trots företagshemlighet avgiftsfritt lämna sådana uppgifter om fjärrlotsning till Transport- och kommunikationsverket som är nödvändiga för skötseln av verkets uppgifter enligt denna lag.

Uppgifter som lämnas ut får endast användas för det ändamål för vilket de lämnats ut. Uppgifterna ska raderas genast då de inte längre behövs för ändamålet. Uppgifterna får inte överlätas vidare.

29 §

Särskilda bestämmelser om fjärrlotsning

Ett fartygs befälhavare får vägra anlita fjärrlotsning. Vägran att anlita fjärrlotsning får inte ha konsekvenser för att en lots fås för fartyget.

6 kap.

Lotsningscertifikat

30 §

Lotsningsrätt

En lots har rätt att utföra lotsningar i de farleder för vilka lotsen har fått lotsningsrätt med stöd av ett certifikat som utfärdats av Transport- och kommunikationsverket.

31 §

Beviljande av lotsningscertifikat

För beviljande av certifikat för lots förutsätts att den sökande har

- 1) giltigt sjökaptensbrev,
- 2) giltigt läkarintyg för fartygspersonal som berättigar till däckstjänstgöring,
- 3) intyg över avlagd elevperiod i lotsningsbolagets utbildningssystem,
- 4) intyg över avlagd lotsexamen enligt 35 §,
- 5) goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska samt nöjaktiga muntliga kunskaper i det andra språket, och

6) kunskaper i engelska som motsvarar åtminstone kunskapsnivå fyra i den allmänna språkexamen som avses i lagen om allmänna språkexamina (964/2004).

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förfarandena för ansökan om lotsningscertifikat och om de intyg som behövs för det.

32 §

Lotsningsbolagets utbildningssystem

Lotsningsbolaget ska upprätta och förvalta ett utbildningssystem för lotsningsbolaget där innehållet i elevperioden för nya lotsar och utbildningen för kontinuerlig utveckling av lotsens kompetens fastställs.

Transport- och kommunikationsverket ska godkänna utbildningssystemet innan det tas i bruk och alltid när det har uppdaterats. Godkännandet av utbildningssystemet gäller tre år efter godkännandet och kan förnyas av Transport- och kommunikationsverket.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om delområdena i lotsningsbolagets utbildningssystem och om förfarandet för godkännande av systemet.

33 §

Elevperiod för lots

En elevperiod ska omfatta åtminstone följande delområden:

1) introduktionsutbildning i verksamhet som lots och de ansvar och skyldigheter samt den lagstiftning som hänför sig till uppgiften,

2) inskolning i lotsningsområdets farleder,

3) inskolning i manövrering av olika typers fartyg som trafikerar lotsningsområdet,

4) manövrering av fartyg under varierande förhållanden och i störningssituationer,

5) manövrering av fartyg i isförhållanden,

6) utbildning i användning av varierande navigationsinstrument,

7) utbildning i samarbete med bogserbåtar,

8) utbildning i eskortbogsering, om lotsen är verksam inom ett sådant område där det trafikerar fartyg som under normala förhållanden eskortbogseras till eller från hamnen,

9) kommunikationsfärdigheter, och

10) lotsningsbolagets räddningskurs.

Lotsningsbolaget ska bevilja ett i 31 § 1 mom. 3 punkten förutsatt intyg till en person som godkänt genomfört den i 1 mom. beskrivna elevperioden. Av intyget ska uttryckligen framgå att personen avlagt varje delområde som specificeras i 1 mom. En underkänd prestation ska bifogas ett beslut som anger grunderna för underkännandet.

Om manövrering av fartyg i isförhållanden enligt 1 mom. 5 punkten inte har avlagts, beviljas intyget och det lotsningscertifikat som efter examen söks med intyget till denna del begränsade. Ett begränsat certifikat är i kraft högst två år efter att det beviljats.

34 §

Kontinuerlig utveckling av lotsens kompetens

Utbildningen för kontinuerlig kompetensutveckling ska omfatta åtminstone följande delområden:

1) webbläsarbaserat teoriprov om lagstiftningen i enlighet med bestämmelserna i denna lag,

2) minst 50 lotsningar eller fartygssimulatrörelser per år i de farleder som certifikatet gäller,

3) lotsning i en av certifikatets farleder med bedömning av examinator för lotsexamen,

4) manövrering av fartyg i isförhållanden,

5) utbildning för examinator för PEC-inskolningsresor och relaterat ansvar, och

6) lotsningsbolagets räddningskurs.

35 §

Lotsexamen

Lotsexamen består av en skriftlig del och en praktisk del.

Teoriprovet i den skriftliga delen ska avläggas innan lotselevperioden enligt 33 § inleds. Provet i farledskännedom i den skriftliga delen får avläggas först när den sökande har genomfört

lotsselevperioden. Examenslotsningarna i den praktiska delen och fartygssimulatorprov avläggs efter att den sökande godkänt har avlagt lotsselevperioden och den skriftliga delen.

36 §

Den skriftliga delen av lotsexamen

Den skriftliga delen av lotsexamen består av ett webbläsarbaserat teoriprov och ett prov i farledskännedom.

Teoriprovet består av frågor om den relevanta lagstiftningen och myndighetsföreskrifter samt lotsens arbetsuppgifter och fartygsmanövrering i allmänhet. Teoriprovet avläggs på Transport- och kommunikationsverkets webbläsarbaserade provplattform innan lotsselevperioden inleds.

I provet i farledskännedom mäts den sökandes farledskännedom, förmåga att uppfatta det tillgängliga farledsutrymmet under olika förhållanden som är typiska för området och förmåga att göra upp en lotsningsplan. Provet i farledskännedom ska avläggas för varje farled inom det lotsningsområde som ansökan gäller. Provet i farledskännedom bedöms av en person som godkänts av Transport- och kommunikationsverket som examinator.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om arrangemangen för provet i farledskännedom, provets innehåll och bedömning samt förutsättningarna för godkännande och underkännande av prestationen.

37 §

Den praktiska delen av lotsexamen

Den praktiska delen av lotsexamen består av examenskörningar ombord på ett fartyg samt ett prov som avläggs i fartygssimulator. I den praktiska delen av lotsexamen ska den sökande visa att han eller hon behärskar följande delområden med avseende på fartyget och farleden:

- 1) fartygets manövrerbarhet med låg fart,
- 2) hantering av fartyget under varierande väderleksförhållanden i farleden,
- 3) fartygets manövrerbarhet vid minskning och ökning av fart,
- 4) den hydrodynamiska effekten i trånga och grunda delar av farleden på fartyget,
- 5) farledens strömningsförhållanden och vattenstånd samt deras hydrodynamiska effekt på fartyget,
- 6) olika väderleksförhållandens inverkan,
- 7) olika siktförhållandens inverkan,
- 8) typisk annan trafik i farleden, hamnen och dess närhet samt hänsyn till och kontakt med den,
- 9) kontakt med VTS-centralen före, under och efter lotsningen,
- 10) krävande trafiksituationer och störningar i systemen för säkert framförande av fartyget, och
- 11) utnyttjande av lotsningsplanen.

Examenskörningar på fartyg ska avläggas före provet i fartygssimulator. Examenskörningar på fartyg ska utföras med minst två olika fartygstyper och separat per lotsningsområde i ändamålsenliga farleder.

I fartygssimulatorprovet mäts den sökandes förmåga att manövrera olika typer av fartyg under exceptionella förhållanden och i störningssituationer. Provet i fartygssimulator ska omfatta manövrering av minst tre olika fartyg separat per lotsningsområde i ändamålsenliga farleder. Provet i fartygssimulator ska omfatta prestationer från de farleder inom lotsningsområdet för vilka den sökande inte utfört examenslotsningar på fartyg i enlighet med 2 mom. Provet i fartygssimulator ska också mäta de delområden enligt 1 mom. som inte mätts genom examenslotsningar på fartyg.

Den praktiska delen av lotsexamen bedöms som en helhet med Transport- och kommunikationsverkets bedömningskriterier. Examenskörningar och prov i fartygssimulator bedöms av en person som godkänts av Transport- och kommunikationsverket som examinator.

Efter en underkänd prestation får lotsexamens praktiska del tas om en gång. Om omtagningen underkänns, annulleras den sökandes prestationer och han eller hon behandlas som en ny sökande.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förfarandet för bedömning av den praktiska delen av lotsexamen, innehållet i examenskörningarna och provet i fartygssimulator samt de farleder per lotsningsområde som betraktas som ändamålsenliga.

38 §

Giltighetstid och förnyande av lotsningscertifikat

Lotsningscertifikat beviljas för högst fem år och kan förnyas på ansökan.

För förnyande av lotsningscertifikat förutsätts att lotsen har

- 1) giltigt läkarintyg för fartygspersonal som berättigar till däckstjänstgöring, och
- 2) intyg över avlagd utbildning för upprätthållande av kontinuerlig kompetens enligt lotsningsbolagets utbildningssystem, eller
- 3) intyg över lotsexamen som avlagts högst 12 månader tidigare.

7 kap.

Befrielser från lotsplikt

39 §

PEC-certifikat

PEC-certifikat som söks hos Transport- och kommunikationsverket ger befrielse från lotsplikt i enskilda farleder eller VTS-områden. I certifikatet antecknas också de fartyg som omfattas av befrielse i certifikatet. PEC-certifikat beviljas en person som ansöker om sin första befrielse från lotsplikt och det är giltigt så länge det innehåller en eller flera gällande befrielser.

Ett PEC-certifikat kan vara begränsat eller obegränsat. Ett begränsat PEC-certifikat befriar inte från lotsplikt i farleder i farleder där assistansbegränsning I C eller striktare gäller i enlighet med lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans.

Beviljande av obegränsat PEC-certifikat förutsätter förutom farleds- eller områdesspecifik befrielse enligt bestämmelserna nedan att den sökande har genomfört inskolningsresan enligt denna lag i vilken som helst finsk farled där assistansbegränsningen är minst I C samt de delar i fartygssimulator som gäller isförhållanden. En sådan inskolningsresa i isförhållanden kan räknas med i den erfarenhet som krävs för befrielse, om den avläggs i en farled som den sökande söker befrielse för. Dessutom ska den sökande visa att han eller hon har egen tidigare erfarenhet av navigering i isförhållanden. Om den sökande inte har tidigare erfarenhet av isförhållanden, ska minst tre inskolningsresor genomföras i varierande isförhållanden.

Ett PEC-certifikat som beviljats med begränsningar kan på ansökan omvandlas till obegränsat, om certifikatinnehavaren avlägger de prestationer som anges ovan i 3 mom.

40 §

Farledsspecifik befrielse från lotsplikt

Om den sökande inte sedan tidigare har ett giltigt PEC-certifikat, förutsätter farledsspecifik befrielse att den sökande har

- 1) giltigt behörighetsbrev för däcksbefäl som berättigar till manövrering av det fartyg som nämns i ansökan,
- 2) giltigt läkarintyg för fartygspersonal som berättigar till däckstjänstgöring,
- 3) intyg över genomförd inskolningsresa enligt 43 § som krävs för att farledsspecifik befrielse ska kunna antecknas i PEC-certifikatet,
- 4) intyg över tillräcklig erfarenhet av navigering och manövrering av fartyg i den farled som ansökan gäller,
- 5) intyg över avlagd PEC-examen enligt 44 §, och
- 6) tillräckliga kunskaper i engelska och, om farleden ligger i Saimens vattenområde, behövliga kunskaper i finska och svenska.

Tillräcklig erfarenhet enligt 1 mom. 4 punkten innebär att den sökande har gjort

- 1) minst 6 månader sjötjänst i manövreringsuppgifter på fartyget i fråga och minst 10 tur- och returresor på ett lotspliktigt fartyg eller ett fartyg som befriats från lotsplikt i den farled som ansökan gäller,
- 2) minst 30 månader sjötjänst som befälhavare på ett fartyg som är minst 50 meter långt och minst 10 tur- och returresor i den farled som ansökan gäller på ett lotspliktigt fartyg eller ett fartyg som befriats från lotsplikt, eller
- 3) minst 15 tur- och returresor i manövreringsuppgifter på ett lotspliktigt fartyg eller ett fartyg som befriats från lotsplikt i den farled som ansökan gäller.

Av de resor som avses i 2 mom. ska minst två göras i dagsljus och minst två i mörker. De verifierade förhållandena under resorna ska motsvara de typiska navigationsförhållandena i området under olika årstider. Av resorna kan högst en tredjedel göras i fartygssimulator.

Den sökande ska meddela Transport- och kommunikationsverket om sin avsikt att ansöka om en farledsspecifik befrielse från lotsplikt som antecknas i PEC-certifikatet innan han eller hon avlägger PEC-övningsresan eller börjar avlägga de farledskörningar som krävs.

En farledsspecifik befrielse från lotsplikt gäller i fem år.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förfarandena för ansökan om PEC-certifikat och första farledsspecifik befrielse samt fastställa ansökningsblanketterna.

41 §

Områdesspecifik befrielse från lotsplikt

I PEC-certifikatet kan också beviljas VTS-områdesspecifik befrielse för alla VTS-farleder i området, om den sökande har

1) giltigt behörighetsbrev för däcksbefäl som berättigar till manövrering av det fartyg som nämns i ansökan,

2) giltigt läkarintyg för fartygspersonal som berättigar till däckstjänstgöring,

3) intyg över godkänt avlagt webbläsarbaserat teoriprov enligt 45 §,

4) genomförd PEC-inskolningsresa i minst en av områdets VTS-farleder samt inskolningssamtal om alla VTS-farleder i området,

5) intyg över omfattande erfarenhet av manövrering av lotspliktigt fartyg eller fartyg med befrielse från lotsplikt i farlederna i det VTS-område som ansökan gäller och minst 6 månader sjötjänst i manövreringssuppgifter på det fartyg som antecknas i certifikatet,

6) avlagd examenskörning enligt 46 § i en farled i området, fartygssimulatorprov för områdets VTS-farleder enligt 46 § samt farledskännedomsprov för alla de VTS-farleder i området som ansökan gäller, och

7) tillräckliga kunskaper i engelska och, om områdesspecifik befrielse söks för Saimens VTS-område, behövliga kunskaper i finska och svenska.

Områdesspecifik befrielse från lotsplikt kan dock inte beviljas ett fartyg som transporterar passagerare eller gods i bulk som är skadligt för den marina miljön.

En områdesspecifik befrielse från lotsplikt gäller i fem år.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om de farleder för PEC-inskolningsresan och det inskolningssamtal som krävs enligt 1 mom. 4 punkten och om den omfattande VTS-områdesspecifika erfarenhet eller samlandet av den genom fartygssimulatorträningar som krävs i 5 punkten. Genom de krav som ställs i föreskriften ska det säkerställas att den sökandes erfarenhet och kunnande på området är så omfattande att sjösäkerheten inte äventyras.

42 §

Anteckning av andra än VTS-farleder i ett områdesspecifikt PEC-certifikat

Transport- och kommunikationsverket kan i en gällande områdesspecifik befrielse även lägga till andra farleder än områdets VTS-farleder på särskild ansökan, om

1) den rutt som fartyget återkommande trafikerar blir avsevärt kortare genom användning av den aktuella farleden, fartyget har ett regelbundet eller återkommande transportbehov till en hamn som ligger vid den aktuella farleden eller den sökande har någon annan grundad anledning att lägga till farleden i den områdesspecifika befrielsen,

2) den sökande har erfarenhet av navigering och manövrering av de fartyg som antecknats i certifikatet i den farled som ansökan gäller eller har avlagt fartygssimulatorprov för den farled som ansökan gäller, och

3) den sökande har tillräckliga kunskaper i finska eller svenska.

Andra farleder än VTS-farleder kan läggas till i den områdesspecifika befrielsen endast om farledsdimensionerna är sådana att det är möjligt att navigera det i certifikatet antecknade fartyget säkert i farleden.

43 §

PEC-inskolningsresa

En PEC-inskolningsresa ska göras före övningsresorna i farleden enligt 40 § 1 mom. 4 punkten eller resorna för att samla erfarenhet enligt 41 § 1 mom. 5 punkten. Transport- och kommunikationsverket kan på särskild skriftlig ansökan godkänna högst två femtedelar av de resor som krävs som avlagda före PEC-inskolningsresan, om det finns en grundad anledning till det.

Den som söker befrielse från lotsplikt eller dennes agent ska meddela lotsningsbolaget senast 24 timmar på förhand om en sådan lotsningsresa som lotsningsbolaget avlägger och som också fungerar som den övningsresa som krävs för befrielse från lotsplikt. Om inskolningsresan inte meddelats på förhand, kan lotsningsresan inte godkännas som inskolningsresa.

Handledaren på PEC-inskolningsresan kan vara en sådan lots hos lotsningsbolaget som avlagt utbildningen enligt lotsningsbolagets utbildningssystem för bedömning av PEC-inskolningsresor och relaterade ansvar eller som arbetat som lots i minst fem år. Den lots som lotsar inskolningsresan ska efter bästa förmåga handleda den som avlägger PEC-inskolningsresan och som manövrerar fartyget under en sådan resa. Lotsen är då på sedvanligt sätt ansvarig för lotsningen av fartyget, medan ansvaret för manövreringen av fartyget ligger hos fartygets befälhavare.

Innan lotsningen inleds ska lotsen och den som avlägger PEC-inskolningsresan muntligt gå igenom de av Transport- och kommunikationsverket fastställda målen med resan. Efter avslutad lotsning är lotsen skyldig att inom en rimlig tid ge den som avlagt PEC-inskolningsresan skriftlig respons och att skriftligt kvittera resan som avlagd.

Om fartygets befälhavare eller en navigerande medlem i fartygets besättning har ett giltigt PEC-certifikat för farleden i fråga och minst 12 månaders och minst 10 resors erfarenhet av att framföra fartyget med PEC-certifikat i farleden, kan han eller hon i stället för den lots som avses i 3 och 4 mom. agera handledare för den som avlägger PEC-inskolningsresan.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om målen med PEC-inskolningsresan och förfarandet för respons till den som avlagt resan.

44 §

PEC-examen

PEC-examen består av en skriftlig del och en praktisk del.

Teoriprovet i PEC-examens skriftliga del ska avläggas före de andra prestationerna som krävs för befrielse från lotsplikt. Provet i farledskännedom i den skriftliga delen får avläggas först när den sökande har avlagt teoriprovet, PEC-inskolningsresan och de resor som krävs för befrielse från lotsplikt. Den praktiska delens examenskörning och det fartygssimulatorprov som kompletterar den får avläggas när den sökande godkänt avlagt de resor som krävs och den skriftliga delen av PEC-examen.

45 §

PEC-examens skriftliga del

Den skriftliga delen av PEC-examen består av ett webbläsarbaserat teoriprov och ett prov i farledskännedom.

Teoriprovet ska bestå av frågor om den relevanta lagstiftningen och myndighetsföreskrifter samt PEC-certifikatinnehavarens uppgifter och fartygsmanövrering i allmänhet.

Provet i farledskännedom ska mäta den sökandes farledskännedom, förmåga att uppfatta det tillgängliga farledsutrymmet under olika förhållanden som är typiska för området och förmåga att göra upp en lotsningsplan. Provet i farledskännedom ska avläggas för de farleder för vilka den sökande söker befrielse från lotsplikt som antecknas i PEC-certifikatet.

Provet i farledskännedom bedöms av en person som godkänts av Transport- och kommunikationsverket som PEC-examinator. Provet ska avläggas och bedömas enligt Transport- och kommunikationsverkets bestämmelser.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om arrangemangen för prov i farledskännedom, provets innehåll och bedömning samt förutsättningarna för godkännande och underkännande.

46 §

PEC-examens praktiska del

Den praktiska delen består av en examenskörning och ett fartygssimulatorprov. I den praktiska delen ska den sökande visa att han eller hon behärskar följande delområden med avseende på fartyget och farleden:

- 1) fartygets manövrerbarhet med låg fart,
- 2) hantering av fartyget under varierande väderleksförhållanden i farleden,
- 3) fartygets manövrerbarhet vid minskning och ökning av fart,
- 4) hydrodynamisk inverkan av farledens trånga och grunda farvatten på fartyget,

- 5) farledens strömningsförhållanden och vattenstånd samt deras hydrodynamiska inverkan på fartyget,
- 6) olika väderleksförhållandens inverkan,
- 7) olika siktförhållandens inverkan,
- 8) typisk annan trafik i farleden, hamnen och dess närhet samt hänsyn till och kommunikation med den,
- 9) kontakt med VTS före ankomst till det lotspliktiga området eller avgång från hamnen, under trafikering i det lotspliktiga området och efter avfärd från det lotspliktiga området eller ankomst till hamnen,
- 10) krävande trafiksituationer och störningar i systemen för säkert framförande av fartyget,
- 11) intern och extern kommunikation på fartyget,
- 12) utnyttjande av lotsningsplanen, och
- 13) manövrering av fartyget i isförhållanden, om ansökan gäller obegränsat PEC-certifikat.

Examenskörningen på fartyget ska avläggas före provet i fartygssimulator.

Examenskörningen ska mäta den sökandes förmåga att manövrera och navigera fartyget säkert i den farled som ansökan gäller. Under examenskörningen ska den sökande manövrera det fartyg som antecknas i certifikatet i en riktning genom hela den farled som ansökan gäller.

Fartygssimulatorprovet ska mäta den sökandes förmåga att under exceptionella förhållanden och situationer manövrera och navigera det fartyg som antecknas i certifikatet i den farled eller de farleder som ansökan gäller. Provet i fartygssimulator ska också mäta de delområden enligt 1 mom. som inte mätts genom examenskörning.

Den praktiska delen av PEC-examen bedöms enligt Transport- och kommunikationsverkets bedömningskriterier. Examenskörningar och prov i fartygssimulator bedöms av en person som godkänts av Transport- och kommunikationsverket som PEC-examinator.

Efter en underkänd prestation får PEC-examens praktiska del tas om en gång. Om omtagningen underkänns, annulleras den sökandes prestationer och han eller hon behandlas som en ny sökande.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förfarandet för bedömning av den praktiska delen av PEC-examen samt innehållet i examenskörningen och provet i fartygssimulator vid ansökan om första och därpå följande befrielser.

47 §

Tillägg av farleds- eller områdesspecifika befrielser i giltigt PEC-certifikat

Transport- och kommunikationsverket ska på ansökan lägga till följande farledsspecifika befrielser för farleder som redan är antecknade i det giltiga PEC-certifikatet om den sökande för den farled som ansökan gäller har

- 1) intyg över avlagd PEC-inkolningsresa enligt 43 §,
- 2) intyg enligt 40 § 1 mom. 4 punkten,
- 3) avlagt prov i farledskännedom enligt 45 §, och
- 4) avlagd praktisk del enligt 46 §.

Transport- och kommunikationsverket ska på ansökan lägga till följande områdesspecifika befrielser för områden som redan är antecknade i det giltiga PEC-certifikatet om den sökande har fullgjort de krav som anges i 41 § 1 mom. 4–6 punkten.

48 §

Tillägg av nytt fartyg i giltigt PEC-certifikat

Transport- och kommunikationsverket ska på ansökan lägga till ett nytt fartyg i en gällande farledsspecifik befrielse om innehavaren av PEC-certifikatet avlägger den examenskörning som avses i 46 § och uppdaterar lotsningsplanen så att den beaktar det nya fartygets egenskaper.

Transport- och kommunikationsverket ska på ansökan lägga till ett nytt fartyg i en gällande områdesspecifik befrielse om innehavaren av PEC-certifikatet avlägger den examenskörning som avses i 46 § i en av områdets farleder och uppdaterar lotsningsplanen för alla VTS-farleder i området så att den beaktar det nya fartygets egenskaper.

Om det nya fartyget använder ett annat ISM-system förutsätter tillägget av fartyget dessutom att certifikatinnehavaren har manövreringserfarenhet från minst två separata resor i de farleder som antecknats i certifikatet och 20 dagar sjötjänst på fartyg som använder ISM-systemet i fråga.

Utan hinder av vad som föreskrivs ovan i 1–2 mom. kan Transport- och kommunikationsverket på ansökan direkt lägga till ett fartyg som använder samma ISM-system och som är byggt på samma varv och med samma planer som ett fartyg som redan är antecknat i eller söks för PEC-certifikatet i certifikatet.

49 §

Förnyelse av farledsspecifik befrielse

Farledsspecifika befrielser som antecknats i PEC-certifikatet kan förnyas på ansökan. Farledsspecifika befrielser i ett utgången PEC-certifikat kan förnyas på samma sätt som farledsspecifika befrielser i ett giltigt certifikat, om det gått ut högst 12 månader tidigare. Förnyelse förutsätter att den sökande har

- 1) giltigt behörighetsbrev för däcksbefäl som berättigar till manövrering av det fartyg som befriats från lotsplikt,
- 2) giltigt läkarintyg för fartygspersonal som berättigar till däckstjänstgöring,
- 3) erfarenhet av manövrering av fartyg med PEC-certifikat från minst 2 tur- och returesor per år eller sammanlagt minst 15 resor under certifikatets giltighetstid i bägge riktningar i den farled som antecknats i certifikatet, och
- 4) avlagd examenskörning i den praktiska delen, om antalet resor per år som avses i 3 punkten är färre än 5 eller om antalet resor under certifikatets giltighetstid är färre än 50.

Förnyelse av en farledsspecifik befrielse som antecknats i ett obegränsat PEC-certifikat förutsätter att den sökande under befrielsens giltighetstid avlagt minst 5 eller under föregående 12 månader minst 2 resor i isförhållanden i vilken som helst av de farleder som antecknats i certifikatet med gällande assistansbegränsning minst I C.

Om antalet resor som förutsätts i 1 mom. 3 punkten under certifikatets giltighetstid är högst fem, jämföras detta med en situation där den sökande ansöker om första befrielse för farleden i fråga. Om antalet resor överstiger fem men understiger kravet i 1 mom. 3 punkten, kan de resor som saknas ersättas med ett fartygssimulatorprov i den praktiska delen enligt 46 §.

Om giltighetstiden för det certifikat som förnyas har gått ut över 12 månader och högst 5 år tidigare, ska den sökande avlägga en PEC-examen enligt 44 §. Om giltighetstiden har gått ut över 5 år tidigare, ska den sökande avlägga en PEC-inskolningsresa enligt 43 § och en PEC-examen enligt 44 §.

I det förnyade certifikatet antecknas alla fartyg som omfattats av den farledsspecifika befrielsen och på vilka innehavaren av PEC-certifikatet i manövreringsuppgifter under giltighetstiden för den befrielse som förnyas antingen avlagt minst två separata resor i de farleder som antecknats i certifikatet eller tjänstgjort minst 20 sjödagar.

50 §

Förnyelse av områdesspecifik befrielse

Områdesspecifika befrielser som antecknats i PEC-certifikatet kan förnyas på ansökan. Föråldrade områdesspecifika befrielser kan förnyas på samma sätt som gällande befrielser, om de gått ut högst 12 månader tidigare. Förnyelse förutsätter att den sökande har

- 1) giltigt behörighetsbrev för däcksbefäl som berättigar till manövrering av det fartyg som befriats från lotsplikt,
- 2) giltigt läkarintyg för fartygspersonal som berättigar till däckstjänstgöring,
- 3) intyg över omfattande erfarenhet av farlederna i det område som ansökan gäller under giltighetstiden för det certifikat som förnyas,
- 4) den praktiska delens examenskörning, om kravet på omfattande erfarenhet i 3 punkten inte uppfylls.

Förnyelse av en områdesspecifik befrielse som antecknats i ett obegränsat PEC-certifikat förutsätter att den sökande under befrielsens giltighetstid avlagt minst 5 eller under föregående 12 månader minst 2 resor i isförhållanden i vilken som helst av de farleder som antecknats i certifikatet med gällande assistansbegränsning minst I C.

Om giltighetstiden för det certifikat som förnyas har gått ut över 12 månader och högst 5 år tidigare, ska den sökande fullgöra prestationerna enligt 41 § 1 mom. 6 punkten. Om giltighetstiden har gått ut över 5 år tidigare, ska den sökande avlägga en inskolningsresa och ett inskolningssamtal enligt 41 § 1 mom. 4 punkten samt fullgöra prestationerna enligt 41 § 1 mom. 6 punkten.

Alla fartyg som antecknats i den områdesspecifika befrielsen på vilka innehavaren av PEC-certifikatet under giltighetstiden för den befrielse som förnyas i manövreringsuppgifter avlagt antingen minst två separata resor i de farleder som antecknats i certifikatet eller tjänstgjort minst 20 sjödagar antecknas i det certifikat som förnyas.

Transport- och kommunikationsverket får meddela föreskrifter om den omfattande erfarenhet som enligt 3 mom. 3 punkten förutsätts från farlederna i det område som ansökan gäller under giltighetstiden för den områdesspecifika befrielse som förnyas.

Examinator

51 §

Examinator för lotsexamina eller PEC-examina

Lotsexamina och PEC-examina får bedömas av en person som godkänts av Transport- och kommunikationsverket och som särskilt utbildats för uppgiften. Förutsättningen för att godkänna en person som examinator för lotsexamina eller PEC-examina är att personen uppfyller följande krav:

- 1) minst fem års erfarenhet som lots eller av verksamhet med PEC-certifikat,
- 2) två övningsresor med två olika examinators samt examinerens förordande,
- 3) giltigt lotsningscertifikat eller PEC-certifikat för de farleder och de fartyg för vilka personen får bedöma lotsexamina eller PEC-examina,
- 4) intyg över avlagt teoriprov för en av Transport- och kommunikationsverket godkänd examinator för lotsexamina eller PEC-examina, utbildarutbildning, kommunikationsutbildning samt simulatorutbildning,
- 5) personen har genomgått Transport- och kommunikationsverkets inskolningssamtal, och
- 6) goda muntliga och skriftliga kunskaper i finska eller svenska samt nöjaktiga muntliga kunskaper i det andra språket, och kunskaper i engelska som motsvarar åtminstone kunskapsnivå fyra i den allmänna språkexamen som avses i lagen om allmänna språkexamina (964/2004).

Examinatorn kan, förutom för de farleder som nämns i 1 mom. 3 punkten, också få rätt att vara examinator för farleder för vilka han eller hon avlägger en inskolningsresa enligt 43 § och ett prov i farledskännedom enligt 45 §.

Certifikatet för en examinator för lotsexamina eller PEC-examina är i kraft i fem år efter att det beviljats.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i de utbildningar som krävs ovan i 1 mom. 4 punkten och om förfarandet för godkännande.

52 §

Förnyelse av certifikat för examinator

Certifikatet för en examinator för lotsexamina eller PEC-examina kan förnyas på ansökan högst 12 månader efter att det gått ut. Förnyelse förutsätter att certifikatets innehavare har

- 1) godkänt avlagt det webbäsbaserade teoriprovet som förutsätts i lotsexamen högst 12 månader innan certifikatet förnyas,
- 2) uppdaterat lotsningsplanerna för de farleder som examinatorsrätten omfattar,
- 3) under certifikatets giltighetstid avlagt minst 5 examensresor, 10 övningsresor med en lotsande lots eller en innehavare av PEC-certifikat, 10 resor som lots eller innehavare av PEC-certifikat eller 10 träningsgångar i simulator,
- 4) under certifikatets giltighetstid varit examinator för fem examenskörningar eller den del som avläggs i simulator, och
- 5) den hälsa och kondition som krävs för uppgiften.

Om certifikatet gått ut över 12 månader tidigare, ska innehavaren förutom uppfylla kraven i 1 mom. också avlägga de övningsresor som avses i 51 § 1 mom. 2 punkten och den simulatorutbildning som avses i 4 punkten.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förfarandet för förnyelse av certifikat för examinator.

53 §

Examinators ansvar och skyldigheter

Examinatorn ansvarar vid avläggande av lotsexamina eller PEC-examina för att den sökande uppfyller kraven enligt denna lag.

Examinatorn ska genom sin egen underskrift i varje intyg för delområdena i examen bekräfta att den sökande behärskar de kunskaper och färdigheter som krävs så att sjösäkerheten inte äventyras. Examinatorn ansvarar för att det som han eller hon antecknar i olika handlingar för lotsexamina eller PEC-examina är sanningsenligt.

Den tjänsteman vid Transport- och kommunikationsverket som ansvarar för lotsningsfrågor har rätt att delta i examenstillfällena för att bedöma hur examinatorn presterar i sin uppgift. Den tjänsteman vid Transport- och kommunikationsverket som ansvarar för lotsningsfrågor ska inspektera examinatorns

examenstillfälle minst en gång under respektive certifikats giltighetstid. Dessutom kan inspektioner utföras av vägande skäl.

Examinatorn ska delge ett beslut över underkänd prestation om examinandens begär det.

På en examinator tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar vid utförande av sådana uppgifter som i denna lag läggs på examinatorns ansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

54 §

Prissättning av examinatorsuppgift

Om utvecklingen av priserna för examinatorsuppgifter visar att de priser som tas ut för examina inte är skäliga, kan Transport- och kommunikationsverket fastställa ett maximipris för dem. Ett skäligt pris är skäligt med hänsyn till en effektiv aktörs kostnader för tjänsteproduktionen. Maximipriset ska vara kostnadsbaserat så att det innefattar en skälig intäkt. Maximipriset kan fastställas för högst ett år i taget.

9 kap.

Östersjölotsning

55 §

Tillhandahållande av östersjölotsning samt certifikat

Östersjölotsning får tillhandahållas av lotsningsbolaget eller någon annan juridisk person, då den de anlitar för uppdraget ska ha östersjölotsningscertifikat, eller av en fysisk person med östersjölotsningscertifikat. Östersjölotsningscertifikat beviljas i Finland av Transport- och kommunikationsverket personer som fyller kraven för certifikat i denna lag.

56 §

Krav för östersjölotsningscertifikat

För att erhålla östersjölotsningscertifikat ska den sökande ha

- 1) giltigt sjökaptensbrev,
- 2) giltigt läkarintyg för fartygspersonal som berättigar till däckstjänstgöring,
- 3) minst 30 månader sjötjänst i uppgifter som däcksbefäl på ett fartyg med en bruttodräktighet på minst 3 000 ton, varav minst 12 månader i Östersjöområdet, eller minst 5 års erfarenhet som lots i Östersjöområdet,
- 4) fritt formulerad utredning över omfattande erfarenhet av isnavigation i Östersjöområdet,
- 5) intyg över avlagd östersjölotssexamen högst 12 månader innan ansökan lämnas in, och
- 6) tillräckliga kunskaper i engelska.

Den erfarenhet som krävs enligt 1 mom. 3 punkten kan visas med ett sjötjänstutdrag eller någon annan tillförlitlig fritt formulerad utredning för Transport- och kommunikationsverket.

Certifikatet söks hos Transport- och kommunikationsverket och det är i kraft fem år efter att det beviljats.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förfarandet vid ansökan om östersjölotsningscertifikat.

57 §

Östersjölotssexamen

Den östersjölotssexamen som krävs enligt 56 § 1 mom. 5 punkten ordnas av Transport- och kommunikationsverket. Examen ska mäta minst följande delområden:

- 1) de viktigaste rutterna i Östersjöområdet samt verksamhetsbegränsningarna för dessa, inklusive rutfördelningssystem, VTS-tjänster och fartygens rapporteringssystem,
- 2) centrala aspekter i anslutning till sjöfartsvarningar, isbrytarassistans och bogserbåtsassistans,
- 3) miljöskydd och sjöräddningsverksamhet i Östersjöområdet,

- 4) faktorer i anslutning till manövrering av fartyg,
 - 5) Östersjöområdets nationella lotsningsområden, lotsplatser och lotsbeställning,
 - 6) kunskaper i engelska,
 - 7) intern kommunikation på fartyget samt extern kommunikation från fartyget, och
 - 8) internationella reglerna till förhindrande av sammanstötning till sjöss.
- Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om innehållet i examen för östersjölotsar samt ordnandet och bedömningen av examen.

58 §

Förnyelse av östersjölotsningscertifikat

Östersjölotsningscertifikat kan förnyas på ansökan, om den sökande har

- 1) giltigt sjökaptensbrev,
- 2) gällande läkarintyg för fartygspersonal som berättigar till däckstjänstgöring,
- 3) under certifikatets giltighetstid minst 12 månader sjötjänst i uppgifter som däcksbefäl på ett fartyg med en bruttodräktighet på minst 3 000 ton i Östersjöområdet, arbete som lots i Östersjöområdet under sammanlagt minst tre år eller minst två östersjölotsningar per år.

Den sökande ska dessutom lämna en sammanfattning till Transport- och kommunikationsverket av sina östersjölotsningar under giltighetstiden för det certifikat som förnyas.

Transport- och kommunikationsverket får meddela närmare föreskrifter om förfarandet för förnyelse av östersjölotsningscertifikat.

10 kap.

Särskilda bestämmelser

59 §

Fastställande av tillfällig lotsplats eller lotspliktslinje

Transport- och kommunikationsverket får fastställa en tillfällig lotsplats eller lotspliktslinje för viss tid på lotsningsbolagets ansökan eller på eget initiativ, om omständigheterna kräver det. Transport- och kommunikationsverket ska meddela VTS-tjänsteleverantören och Trafikledsverket om ansökningar och initiativ som gäller en tillfällig lotsplats eller lotspliktslinje och om beslutet.

VTS-tjänsteleverantören ska förse den tillfälliga lotsplatsen med tillfällig virtuell varselmärkning.

60 §

Erkännande av kompetens som beviljats av en behörig myndighet i en annan stat

Transport- och kommunikationsverket erkänner kompetens som beviljats utomlands i enlighet med de internationella skyldigheter som är bindande för Finland. Utländsk kompetens kan erkännas om den sökande har sådan kompetens som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG om erkännande av yrkeskvalifikationer och förutsatt att den sökande uppfyller kraven enligt denna lag och författningar som utfärdats med stöd av den.

61 §

Undantag

Närmare föreskrifter kan utfärdas genom statsrådets förordning och med stöd av dem kan Transport- och kommunikationsverket under undantagsförhållanden eller i störningssituationer under normala förhållanden avvika från kraven i denna lag när nya styrsedlar för lotsar eller PEC-certifikat beviljas eller förnyas. Styrsedlar för lotsar eller PEC-certifikat som beviljas eller förnyas genom undantagsförfarande är i kraft högst sex månader efter att de beviljats. Styrsedlar för lotsar eller PEC-certifikat kan beviljas eller förnyas genom undantagsförfaranden om det normala förfarandet avsevärt försvårats och undantagsförfarandet är nödvändigt för att trygga kontinuiteten i sjöfarten och det inte orsakar fara för människoliv, egendom eller miljö.

62 §

Lagring och behandling av uppgifter för persontillstånd

I syfte att bevilja och övervaka lotsningscertifikat, PEC-certifikat och examinatorscertifikat lagrar Transport- och kommunikationsverket uppgifter om certifikaten i ett sådant trafik- och transportregister som avses i lagen om transportservice (320/2017). På behandlingen av uppgifter tillämpas 26–28 kap. i lagen om transportservice.

63 §

Övervakning

Transport- och kommunikationsverket övervakar efterlevnaden av andra bestämmelser i denna lag än 10 och 11 §. Efterlevnaden av denna lag övervakas även av polisen, Tullen och Gränsbevakningsväsendet inom deras respektive uppgiftsområden. I den arrenderade delen av Saima kanal tillämpas bestämmelserna i artikel 6.2 i fördraget om Saima kanal om de allmänna villkoren för fartygstrafik samt bestämmelserna i artikel 15.1 om lagstiftning som ska tillämpas på den arrenderade delen.

VTS-tjänsteleverantören ska omedelbart meddela Transport- och kommunikationsverket de avvikelser som den lägger märke till i fråga om iakttagandet av lotsplikt och användningen av lotscertifikat, PEC-certifikat eller examinatorscertifikat samt tillhandahållandet av lotsningstjänster.

Transport- och kommunikationsverket ska via ett gränssnitt eller annars i elektronisk form lämna VTS-tjänsteleverantören uppdaterade uppgifter om lotscertifikat och PEC-certifikat samt andra undantag från lotsplikten. Transport- och kommunikationsverket kan meddela VTS-tjänsteleverantören undantag också på annat sätt än via ett gränssnitt eller annars i elektronisk form.

Lotsningsbolaget ska i elektronisk form lämna VTS-tjänsteleverantören aktuella uppgifter om beställning av lots och pågående lotsningsuppdrag. Bolaget ska meddela VTS-tjänsteleverantören avvikelser eller störningar i lotsningsverksamheten.

64 §

Tillsynsmyndighetens allmänna rätt att få information

Transport- och kommunikationsverket och andra myndigheter som övervakar efterlevnaden av bestämmelserna i denna lag har utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att för att utföra uppgifter enligt denna lag få nödvändig information av lotsningsbolaget och certifikatinnehavarna och av andra aktörer och personer vilkas rättigheter och skyldigheter regleras i denna lag.

Informationen ska lämnas utan dröjsmål, i den form myndigheten begär och kostnadsfritt.

65 §

Återkallande, ändring och begränsning av tillstånd

En tillståndshavare kan meddela att den verksamhet som tillståndet gäller har upphört. Transport- och kommunikationsverket återkallar tillståndet när det fått anmälan om upphörande.

Transport- och kommunikationsverket får ändra, begränsa eller återkalla ett tillstånd om

1) förutsättningarna för beviljandet av tillståndet inte längre uppfylls och fel eller brister i förutsättningarna inte åtgärdas inom utsatt tid,

2) tillståndshavaren upprepade gånger eller allvarligt brutit mot bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som meddelats med stöd av den eller andra bestämmelser om fartygstrafik, och det inte kan anses tillräckligt att ge en anmärkning eller varning, eller

3) det av någon annan orsak än de som avses i 1 eller 2 punkten är motiverat att misstänka att tillståndshavaren inte klarar av att sköta den verksamhet som persontillståndet gäller på ett säkert sätt.

Transport- och kommunikationsverket får återkalla ett tillstånd endast om en lindrigare påföljd med hänsyn till alla faktorer som framgår i ärendet inte kan anses tillräcklig. Tillståndet får återkallas i proportion till överträdelsens allvar för viss tid eller tills vidare.

Transport- och kommunikationsverket har rätt att omhänderta persontillståndet för den tid ärendet utreds i de fall som avses i 2 mom. Tillståndet ska returneras utan dröjsmål om det inte återkallas.

66 §

Anmärkning och varning

Transport- och kommunikationsverket får ge en tillståndshavare en anmärkning eller varning, om denne på annat sätt än det som avses i 65 § 2 mom. 2 punkten underlåter att iaktta bestämmelser eller föreskrifter om den verksamhet som avses i tillståndet eller om skötseln av den uppgift som avses i tillståndet. Transport- och kommunikationsverket får utfärda en varning, om en lindrigare påföljd med hänsyn till alla faktorer som framgår i ärendet inte kan anses tillräcklig.

En anmärkning ges muntligt eller skriftligt. En varning ges skriftligt och en anteckning om den görs i trafik- och transportregistret.

67 §

Påföljdsavgift

En påföljdsavgift kan påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) tillhandahåller lotsningstjänster i strid med det som föreskrivs i 8 §,
- 2) försummar skyldigheten att anlita lots enligt 4 §,
- 3) idkar östersjölotsning i strid med det som föreskrivs i 55 §,
- 4) lotsar utan den rätt som föreskrivs i 30 §,
- 5) försummar skyldigheten att lämna uppgifter enligt 17 § 2 mom., eller
- 6) försummar skyldigheten att lämna förhandsuppgifter enligt 12 §.

68 §

Påföljdsavgiftens storlek

Påföljdsavgiften för en juridisk person får vara högst 100 000 euro.

Påföljdsavgiften för en fysisk person får vara högst fyra procent av dennes inkomster enligt den verkställda beskattningen för året före det då överträdelsen upphörde, dock högst 5 000 euro.

Vid bedömningen av påföljdsavgiftens storlek ska hänsyn tas till

- 1) överträdelsens art, omfattning, skadlighet, varaktighet och om överträdelsen upprepats,
- 2) den vinning som erhållits genom överträdelsen, om denna uppgift finns tillgänglig,
- 3) åtgärder som vidtagits av näringsidkaren för att lindra eller avhjälpa skadan, och
- 4) gärningsmannens ekonomiska ställning.

69 §

Påförande av eller avstående från påföljdsavgift

Påföljdsavgiften påförs av ett sådant påföljdskollegium som avses i lagen om Transport- och kommunikationsverket (935/2018). Påföljdsavgiften ska betalas till staten.

Framställning om påföljdsavgift ska inte göras och påföljdsavgift ska inte påföras, om det inte är fråga om en allvarlig eller återkommande överträdelse och gärningsmannen har vidtagit tillräckliga korrigering åtgärder omedelbart efter att överträdelsen upptäcktes eller om påförande av påföljdsavgift måste anses uppenbart oskäligt. Påföljdsavgift får inte påföras, om det har förflutit mer än fem år sedan gärningen begicks.

Framställning om påföljdsavgift ska inte göras och påföljdsavgift ska inte påföras den som misstänks för samma gärning i en förundersökning, en åtalsprövning eller ett brottmål som har inletts vid en domstol eller den som för samma gärning har meddelats en lagakraftvunnen dom. Den som påförts en påföljdsavgift får inte i domstol dömas till straff för samma gärning.

En påföljdsavgift preskriberas fem år från det att det att ett lagakraftvunnet avgörande meddelades. Bestämmelser om verkställigheten av påföljdsavgiften finns i lagen om verkställighet av böter (672/2002).

70 §

Sökande av ändring

Ändring får sökas genom besvär i beslut om återkallande, ändring eller begränsning av lotsningscertifikat, PEC-certifikat, östersjölotsningscertifikat och examinatorscertifikat, beviljande,

ändring eller återkallande av tillstånd till fjärrlotsning, påförande av påföljdsavgift samt Transport- och kommunikationsverkets beslut om befrielse från lotsplikt i hamnområde.

Omprövning av andra beslut av Transport- och kommunikationsverket än beslut som avses i 1 mom. samt av examensbeslut av anordnare av lotsexamina och examinators får begäras hos Transport- och kommunikationsverket. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen. Ändring i beslut med anledning av begäran om omprövning får sökas genom besvär.

Bestämmelser om sökande av ändring hos förvaltningsdomstolen finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

11 kap.

71 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lotsningslagen av den 1 januari 2004 (940/2003).

72 §

Övergångsbestämmelser

Styrsedel för lots som utfärdats eller befrielse från lotsplikt som beviljats i enlighet med den upphävda lagen eller i enlighet med bestämmelser som utfärdats med stöd av den är dock giltiga under den tid som anges i beslutet om beviljande.

Den i 43 § 3 mom. förutsatta erfarenhet som krävs av handledare på PEC-inskolningsresor kan även anses uppfyllas genom motsvarande erfarenhet med linjelotsbrev eller dispens.

Under en period som börjar när denna lag träder i kraft och slutar den 1 juni 2028 kan styrsedlar för lots på begäran omvandlas till lotsningscertifikat enligt denna lag. Omvandling söks hos Transport- och kommunikationsverket. Omvandlingen kan göras till den del personens erfarenhet på området motsvarar det kunnande som krävs för att få lotsningscertifikat.

Linjelotsbrev enligt den upphävda lagen som avses i 14 § kan förnyas genom förfarandet för förnyelse av farledsspecifik befrielse från lotsplikt som antecknas i PEC-certifikatet enligt 49 § i denna lag. Linjelotsbrevet enligt den upphävda lagen omvandlas då till en farledsspecifik befrielse från lotsplikt som antecknas i PEC-certifikatet.

Dispens enligt den upphävda lagen som avses i 16 § kan förnyas genom förfarandet för förnyelse av områdesspecifik befrielse från lotsplikt som antecknas i PEC-certifikatet enligt 50 § i denna lag. Dispensen enligt den upphävda lagen omvandlas då till områdesspecifik befrielse från lotsplikt som antecknas i PEC-certifikatet, till den del förutsättningarna för förnyelse av den VTS-områdesspecifika befrielsen eller för förnyelse av befrielse för andra än VTS-farleder som läggs till i en sådan uppfylls.

Trafik enligt 5 § 2 mom. 2 punkten i den upphävda lagen kan fortsätta på den upphävda lagens villkor fram till den 1 juni 2028.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 2 mom., sådant det lyder i lag 267/2022, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

På det sätt som föreskrivs i denna lag verkställs också en oljeutsläppsavgift enligt 3 kap. 1 § i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009), en försummelseavgift enligt 9 § i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitan­de av utomstående arbetskraft (1233/2006), en påföljdsavgift enligt 11 a kap. 3 § i arbetsavtalslagen (55/2001), en försummelseavgift enligt 35 § i lagen om utstationering av arbetstagare, en försummelseavgift enligt 6 § i lagen om skyldighet att erbjuda kvitto vid kontantförsäljning (658/2013), en överträdelseavgift enligt 49 § och en påföljdsavgift enligt 51 § i lagen om ett påföljdssystem för och tillsynen över den gemensamma fiskeripolitiken (1188/2014), en påföljdsavgift enligt 71 § i alkohollagen (1102/2017), en påföljdsavgift enligt 35 § i utsädeslagen (600/2019), en påföljdsavgift enligt 26 § i växtskyddslagen (1110/2019), en påföljdsavgift inom införselkontrollen enligt 15 § i lagen om införselkontroll av djur och vissa varor (1277/2019), en avgift för trafikförseelse enligt 161 § i vägtrafiklagen (729/2018), en avgift för trafikförseelse enligt 93 § i körkortslagen (386/2011), en avgift för trafikförseelse enligt 122 § i sjötrafiklagen (782/2019), en avgift för trafikförseelse enligt 268 § i lagen om transportservice (320/2017), en avgift för trafikförseelse enligt 195 § och en påföljdsavgift enligt 189–192 § i fordonslagen (82/2021), en påföljdsavgift inom foderkontrollen enligt 51 § i foderlagen (1263/2020), en påföljdsavgift inom livsmedelstillsynen enligt 67 § i livsmedelslagen (297/2021), en påföljdsavgift inom djursjukdomskontrollen enligt 94 a § i lagen om djursjukdomar (76/2021), en påföljdsavgift inom tillsynen över identifiering och registrering av djur enligt 36 § och en avgift för trafikförseelse som påförs för åsidosättande av skyldigheten att medföra och visa upp djurets identitetshandling enligt 37 § i lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021), en påföljdsavgift inom tillsynen över ekologisk produktion enligt 38 § i lagen om ekologisk produktion (1330/2021), en påföljdsavgift enligt 8 och 9 § i lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter (265/2022) samt en påföljdsavgift enligt 67 § i lotsningslagen (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 2 mom., sådant det lyder i lag 267/2022, som följer:

Gällande lag

1 §

Tillämpningsområde

På det sätt som föreskrivs i denna lag verkställs också en oljeutsläppsavgift enligt 3 kap. 1 § i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009), en försummelseavgift enligt 9 § i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006), en påföljdsavgift enligt 11 a kap. 3 § i arbetsavtalslagen (55/2001), en försummelseavgift enligt 35 § i lagen om utstationering av arbetstagare, en försummelseavgift enligt 6 § i lagen om skyldighet att erbjuda kvitto vid kontantförsäljning (658/2013), en överträdelseavgift enligt 49 § och en påföljdsavgift enligt 51 § i lagen om ett påföljdssystem för och tillsynen över den gemensamma fiskeripolitiken (1188/2014), en påföljdsavgift enligt 71 § i alkohollagen (1102/2017), en påföljdsavgift enligt 35 § i utsädeslagen (600/2019), en påföljdsavgift enligt 26 § i växtskyddslagen (1110/2019), en påföljdsavgift inom införselkontrollen enligt 15 § i lagen om införselkontroll av djur och vissa varor (1277/2019), en avgift för trafikförseelse enligt 161 § i vägtrafiklagen (729/2018), en avgift för trafikförseelse enligt 93 § i körkortslagen (386/2011), en avgift för trafikförseelse enligt 122 § i sjötrafiklagen (782/2019), en avgift för trafikförseelse enligt 268 § i lagen om transportservice (320/2017), en avgift för trafikförseelse enligt 195 § och en påföljdsavgift enligt 189–192 § i fordonslagen (82/2021), en påföljdsavgift inom foderkontrollen enligt 51 § i foderlagen (1263/2020), en påföljdsavgift inom livsmedelstillsynen enligt 67 § i livsmedelslagen (297/2021), en påföljdsavgift inom djursjukdomskontrollen enligt 94 a § i lagen om djursjukdomar (76/2021), en påföljdsavgift inom tillsynen över identifiering och registrering av djur enligt 36 § och en avgift för trafikförseelse som påförs för åsidosättande av skyldigheten att medföra och visa upp djurets identitetshandling enligt 37 § i lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021), en påföljdsavgift inom tillsynen över ekologisk produktion enligt 38 § i lagen om ekologisk produktion (1330/2021) samt

Förslag

1 §

Tillämpningsområde

På det sätt som föreskrivs i denna lag verkställs också en oljeutsläppsavgift enligt 3 kap. 1 § i miljöskyddslagen för sjöfarten (1672/2009), en försummelseavgift enligt 9 § i lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006), en påföljdsavgift enligt 11 a kap. 3 § i arbetsavtalslagen (55/2001), en försummelseavgift enligt 35 § i lagen om utstationering av arbetstagare, en försummelseavgift enligt 6 § i lagen om skyldighet att erbjuda kvitto vid kontantförsäljning (658/2013), en överträdelseavgift enligt 49 § och en påföljdsavgift enligt 51 § i lagen om ett påföljdssystem för och tillsynen över den gemensamma fiskeripolitiken (1188/2014), en påföljdsavgift enligt 71 § i alkohollagen (1102/2017), en påföljdsavgift enligt 35 § i utsädeslagen (600/2019), en påföljdsavgift enligt 26 § i växtskyddslagen (1110/2019), en påföljdsavgift inom införselkontrollen enligt 15 § i lagen om införselkontroll av djur och vissa varor (1277/2019), en avgift för trafikförseelse enligt 161 § i vägtrafiklagen (729/2018), en avgift för trafikförseelse enligt 93 § i körkortslagen (386/2011), en avgift för trafikförseelse enligt 122 § i sjötrafiklagen (782/2019), en avgift för trafikförseelse enligt 268 § i lagen om transportservice (320/2017), en avgift för trafikförseelse enligt 195 § och en påföljdsavgift enligt 189–192 § i fordonslagen (82/2021), en påföljdsavgift inom foderkontrollen enligt 51 § i foderlagen (1263/2020), en påföljdsavgift inom livsmedelstillsynen enligt 67 § i livsmedelslagen (297/2021), en påföljdsavgift inom djursjukdomskontrollen enligt 94 a § i lagen om djursjukdomar (76/2021), en påföljdsavgift inom tillsynen över identifiering och registrering av djur enligt 36 § och en avgift för trafikförseelse som påförs för åsidosättande av skyldigheten att medföra och visa upp djurets identitetshandling enligt 37 § i lagen om identifiering och registrering av djur (1069/2021), en påföljdsavgift inom tillsynen över ekologisk produktion enligt 38 § i

Gällande lag

en påföljdsavgift enligt 8 och 9 § i lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter (265/2022).

Förslag

lagen om ekologisk produktion (1330/2021), en påföljdsavgift enligt 8 och 9 § i lagen om överensstämmelse för skodon och textilprodukter (265/2022) *samt en påföljdsavgift enligt 67 § i lotsningslagen (/).*

Denna lag träder i kraft den 20

Helsingfors den 17 november 2022

Statsminister

Sanna Marin

Kommunikationsminister Timo Harakka